Lieta Nr. A42536406
(A1251-08/20)

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā
Rīgā, 2008.gada 28.oktobrī

Administratīvās rajona tiesa šādā sastāvā:
tiesnese B.Lietiņa,

piedaloties:
pieteicējai – *U.R.*;

atklātā tiesas sēdē, Antonijas ielā 6, Rīgā izskatīja administratīvo lietu *U.R.* pieteikumā par Ikšķiles novada domes Administratīvās komisijas 2006.gada 25.septembra lēmuma Nr.D36054 grozīšanu daļā par pieteicējai uzlikto administratīvo sodu.

Aprakstošā daļa

[1] Administratīvajā rajona tiesā 2006.gada 24.oktobrī saņemts *U.R.* (turpmāk – arī pieteicēja) pieteikums par Ikšķiles novada domes Administratīvās komisijas (turpmāk – arī atbildētājs) 2006.gada 25.septembra lēmuma Nr.D36054 (turpmāk – Lēmums) grozīšanu.

Ar Administratīvās rajona tiesas tiesneses 2006.gada 25.oktobra lēmumu *U.R.* pieteikums pieņemts un ierosināta administratīvā lieta *(lietas lapa 2-3).*

[2] Ikšķiles novada domes pašvaldības policijas inspektors 2006.gada 1.septembrī pieteicējai sastādīja protokolu un lēmumu par administratīvo pārkāpumu Nr.DT 200032 par to, ka *U.R.* piederošais suns uzbruka *I.S.*, nogāžot to un nodarot vieglus miesas bojājumus, izkļūstot no teritorijas, tādejādi pārkāpjot Ministru kabineta 2006.gada 11.aprīļa noteikumu Nr.266 „Labturības prasības mājas (istabas) dzīvnieku turēšanai, tirdzniecībai, pārvadāšanai un demonstrēšanai publiskās izstādēs, kā arī suņu apmācībai" 10. 1.punktu.

Ikšķiles novada domes Administratīvā komisija, izskatot Ikšķiles novada domes pašvaldības policijas inspektora 2006.gada 1.septembrī sastādīto administratīvā pārkāpuma protokolu Nr.DT 200032, 2006.gada 25.septembrī pieņēma lēmumu Nr.D36054 ar kuru nolēma uzlikt pieteicējai naudas sodu Ls 100 apmērā, saskaņā ar Latvijas administratīvo pārkāpumu kodeksa 106.panta otro daļu.

[3] Nepiekrītot atbildētāja izdotajam administratīvajam aktam (Lēmumam) daļā par piemēroto sodu, pieteicēja to pārsūdzēja Administratīvajā rajona tiesā.

Pieteikumu pieteicēja pamatojusi ar šādiem argumentiem.

[3.1] Ikšķiles pasta nodaļas vadītāja nākamajā dienā pēc negadījuma telefoniski pieteicēju informēja, ka negadījums noticis pieteicējas prombūtnē. No pasta nodaļas vadītājas teiktā pieteicēja uzzināja, ka pastniece it kā esot gribējusi iemest pieteicējai adresētu vēstuli pasta kastē pie žoga, bet viņu no velosipēda nogrūdis suns un saplēsis vējjaku.

Pieteicēja norāda, ka ne notikuma dienā, ne arī vēlāk, pasta sūtījumu – vēstuli nav saņēmusi, kas radījušas pieteicējai aizdomas, ka pastniecei notikuma dienā pie pieteicējas mājas nevajadzēja atrasties.

[3.2] Pieteicēja norāda, ka viņas nekustamais īpašums sastāv no divām ēkām – dzīvojamās mājas un vecās dzīvojamās mājas, kurā neviens nedzīvo. Viss pieteicējai piederošais zemes gabals ir ierobežots ar jaunu žogu, ir izbūvēti arī jauni vārti, bet pasta kastīte atrodas pie vecajiem vārtiem. Līdz ar minēto, pieteicējai nav saprotams, ko pastniece darījusi pie jaunajiem vārtiem, pie kuriem it kā viņai esot uzbrucis suns.

[3.3] Pēc sarunas ar pasta nodaļas priekšnieci, pieteicēja apskatījusi žogu ielas daļā un pamanījusi, ka netālu no jaunajiem vārtiem, suns ir izracis bedri, tādejādi izkļūstot no iežogotās pagalma teritorijas.

Pieteicēja norāda, ka nekad ar pieteicējai piederošo suni starpgadījumi nav bijuši, līdz ar to pieteicēja uzskata, ka kāds ir centies pievērst suņa uzmanību vai pat suni kaitinājis, kā rezultātā suns izraka bedri zem žoga, izkļuva no iežogotās teritorijas un nogrūda pastnieci no velosipēda.

[3.4] Tā kā pieteicējai nav zināms ne pastnieces vārds, ne dzīves vieta, pieteicēja telefoniski pasta nodaļas priekšniecei lūdza informēt cietušo pastnieci, ka pieteicēja kompensēs pastniecei nodarīto materiālo un fizisko kaitējumu. Atbildi pieteicēja tā arī nesaņēma.

[4] 2006.gada 13.novembrī tiesā saņemts atbildētāja rakstveida paskaidrojums *(lieta lapa 11-12)*, kurā norādīts, ka atbildētājs pieteikumu neatzīst un tādēļ lūdz tiesu to noraidīt. Atbildētāja viedoklis balstīts uz tālāk minētajiem argumentiem.

[4.1] No lietas materiāliem secināms, ka pieteicējai piederošais suns ir izplēsis caurumu žogā pa kuru ir izkļuvis no iežogotās teritorijas un uzbrucis pastniecei, nodarot tai vieglus miesas bojājumus.

Pieteicēja kā suņa īpašniece nav savlaicīgi veikusi nepieciešamos pasākumus, lai šāda veida starpgadījums nenotiktu.

[4.2] Atbildētājs norāda, ka, pamatojoties uz veterinārārsta 2006.gada 28.augustā sastādīto apsekošanas aktu trakumsērgas aizdomu gadījumā, tika konstatēts, ka pieteicējai piederošais suns nav vakcinēts pret trakumsērgu un attiecīgi vakcinācija tika veikta 2006.gada 2.septembrī, t.i., pēc notikušā incidenta.

[4.3] Tāpat atbildētājs norāda, ka 2006.gada 6.novembra iesniegumā Ikšķiles pasta nodaļas priekšniece norādījusi, ka pieteicēja bija vērsusies pastā un solījusi finansiālu kompensāciju pastniecei, ja netiks sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols. Uzzinot, ka protokols ir sastādīts un atsaukt to nevar, pieteicēja noteikusi, ka protokolu nevajadzēja rakstīt, jo nekas jau neesot noticis, jo roka jau nav norauta. Pieteicēja neesot arī pasta nodaļas priekšniecei jautājusi par cietušās pastnieces vārdu un dzīvesvietu, lai sniegtu palīdzību.

Atbildētājs norāda, ka pastniecei pēc notikušā incidenta bija spiesta griezties pie ģimenes ārstes, lai saņemtu medicīnisko palīdzību. Minēto faktu apliecina ārstes 2006.gada 6.novembrī izdotais izraksts no slimnieka medicīniskās kartes.

[4.4] Saskaņā ar Latvijas administratīvo pārkāpumu kodeksa 106.panta otro daļu *par dzīvnieku turēšanas, labturības, izmantošanas un pārvadāšanas prasību pārkāpšanu, ja to dēļ nodarīts fizisks vai materiāls zaudējums, uzliek naudas sodu fiziskām personām no desmit līdz piecsimt latiem*.

Atbildētājs, izvērtējot administratīvā pārkāpuma lietā esošos materiālus 2006.gada 25.septembrī pieņēma lēmumu (lēmums), ar kuru uzlika pieteicējai naudas sodu Ls 100 apmērā.

[5] Uz tiesas sēdi pieteicēja ir ieradusies. Atbildētāja pilnvarotā pārstāve uz tiesas sēdi nav ieradusies.

[5.1] Administratīvajā rajona tiesā 2008.gada 7.oktobrī pa faksu saņemts atbildētāja iesniegums (reģ. nr.15220), kurā atbildētājs lūdz lietas izskatīšanu atlikt, pamatojot savu lūgumu ar to, ka pilnvarotajai pārstāvei ir jāpiedalās apmācību kursā „Bāriņtiesas vadība un organizācija", tai skaitā 2008.gada 8.oktobrī *(lietas lapa 34).*

Izvērtējusi atbildētāja iesniegumu kopsakarā ar procesa dalībnieku līdzdalību tiesas sēdē reglamentējošajām Administratīvā procesa likuma normām, tiesa nonāk pie secinājuma, ka konkrētajā gadījumā nepastāv Administratīvā procesa likuma 268.pantā noteiktie pamati lietas izskatīšanas atlikšanai, un, uzklausījusi pieteicējas viedokli, tiesa atzīst, ka lietu ir iespējams izskatīt bez atbildētāja pilnvarotās pārstāves klātbūtnes tiesas sēdē.

[5.2] Tiesas sēdē pieteicēja pieteikumu uzturēja, pamatojoties uz pieteikumā norādītajiem argumentiem, papildus tiesas sēdē norādot, ka neatbilst patiesībai pasta iestādes vadītājas paskaidrojumā norādītais, ka pieteicēja nav interesējusies par nodarītajiem zaudējumiem un nav vēlējusies tos kompensēt.

Motīvu daļa

[6] Tiesa, izvērtējusi lietas materiālus, uzklausījusi tiesas sēdē pieteicējas paskaidrojumu, atzīst, *ka pieteikums ir pamatots un apmierināms.*

[7] Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 103.pantu *administratīvā tiesā procesa būtība ir tiesas kontrole par iestādes par izdotā administratīvā akta tiesiskumu vai lietderības apsvērumiem rīcības brīvības ietvaros. Administratīvajā procesā tiesa noskaidro, vai administratīvais akts izdots, ievērojot procesuālos un formālos priekšnoteikumus, vai tas atbilst materiālo tiesību normām, un vai administratīvā akta pamatojums attaisno adresātam uzlikto pienākumu.*

Administratīvā akta tiesiskums tiek vērtēts, pārbaudot, vai iestāde, to izdodot, rīkojusies saskaņā ar materiālajām un procesuālajām normām.

Lietderības apsvērumi tiek vērtēti, pārbaudot, vai administratīvais akts izdots pamatoti un vai tas pārlieku neierobežo personas intereses, samērojot tās ar sabiedrības interešu aizsardzību.

[8] Administratīvā procesa likuma 249.pants noteic, ka *tiesa taisa spriedumu par pieteicēja norādīto pieteikuma priekšmetu, nepārsniedzot prasījuma robežas.*

Konkrētajā lietā pieteicēja ir apstrīdējusi lēmumu, kas ticis pieņemts administratīvā pārkāpuma lietā (Lēmums) daļā par pieteicējai uzlikto sodu.

Tādējādi secināms, ka lietā pēc būtības nepastāv strīds par faktiskajiem apstākļiem, kā arī par to, ka pieteicēja pēc būtības atzīst savu vainu administratīvā pārkāpuma, atbildība par kuru paredzēta LAPK 106.panta otrajā daļā, izdarīšanā.

Pieteicēja ir apstrīdējusi Lēmumu daļā par pieteicējai noteiktā administratīvā soda apmēru, tā kā pieteicējas ieskatā, sods ir piemērots nesamērīgs un pieteicējas ieskatā viņai noteiktais sods ir samazināms.

[9] LAPK 106.panta otrā daļa noteic, ka par *dzīvnieku turēšanas, labturības, izmantošanas un pārvadāšanas prasību pārkāpšanu, ja to dēļ nodarīts fizisks vai materiāls zaudējums, uzliek naudas sodu fiziskām personām no desmit līdz piecsimt latiem (..).*

Tā kā likumdevējs ir piešķīris atbildētājam rīcības brīvību sankcijas apmēra noteikšanā, atbildētāja lēmums ir satura izvēles administratīvais akts.

Tas nozīmē, ka, konstatējot priekšnosacījumu soda piemērošanai, proti, administratīvo pārkāpumu, atbildētājam administratīvais akts ir jāizdod, bet vienlaikus ir jāveic lietderības apsvērumi attiecībā uz tā saturu, proti, konkrētu soda apmēru.

[10] No lietas materiāliem konstatējams, ka konkrētajā gadījumā atbildētājs pieteicējai ir noteicis soda apmēru – Ls 100 apmērā (*lietas lapa 14).*

[10.1] Tiesa secina, ka pieteicējai noteiktais sods atbilst pieteicējai piemērotās tiesību normas (LAPK 106. panta otrā daļa) sankcijai.

[10.2] Vienlaikus tiesa secina, ka atbildētājs nav veicis un Lēmumā attiecīgi nav ietvēris lietderības apsvērumus, piemērojot konkrēto naudas soda apmēru.

[10.3] LAPK 32.panta otrā daļa nosaka, ka *uzliekot sodu, ņem vērā izdarītā pārkāpuma raksturu, pārkāpēja personību, viņa vainas pakāpi, mantisko stāvokli, atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus.*

Savukārt, LAPK 272. pants paredz, ka *institūcijai (amatpersonai), izskatot administratīvā pārkāpuma lietu, jānoskaidro gan pārkāpuma būtība, gan personas vaina, gan atbildību mīkstinoši un pastiprinoši apstākļi, vai ir nodarīts mantisks zaudējums, kā arī jānoskaidro citi apstākļi, kam ir nozīme lietas pareizā izlemšanā.*

[10.3.1]Atbildētājs Lēmumā norādījis vien atsauci uz LAPK 32.panta otro daļu, bet Lēmums nesatur konkrētu minētajā normā noteikto apstākļu izvērtējumu un atspoguļojumu, lai pieteicēja kā persona, kurai sods tiek uzlikts varētu izdarīt konkrētus secinājumus par to, kādēļ attiecībā uz viņu ticis pieņemts tieši konkrēta satura Lēmums, t.i. ir ticis piemērots sods tieši Ls 100 apmērā.

Pamatojuma pienākums ietver ne tikai pienākumu norādīt konkrētajā gadījumā piemēroto tiesību normu, bet arī norādīt apstākļus, kas šo tiesību normu sasaista ar konkrēti pastāvošajiem faktiskajiem apstākļiem.

[10.3.2] Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departaments savā judikatūrā vērtējot pamatojuma trūkuma ietekmi uz konkrēta administratīvā procesa rezultātu, ir norādījis, ka : par galvenajiem kritērijiem izmantojami divi apstākļi: 1) vai saprātīgs administratīvā akta adresāts no attiecīgā administratīvā akta pamatojuma varēja saprast, kāpēc attiecībā uz viņu izdots konkrētā satura administratīvais akts; 2) vai tiesa, pārbaudot attiecīgā administratīvā akta tiesiskumu, balstoties uz tā pamatojumu, var secināt, ka pamatojums attaisno adresātam uzlikto pienākumu (*skat. Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta 2006.gada 14.novembra spriedumu lietā Nr.SKA-432).*

Tiesa jau secinājusi, ka Lēmums daļā par pieteicējai noteikto sodu neatbilst LAPK 32.panta otrās daļas prasībām, tādējādi konkrētajā gadījumā ir iestājušies abi minētie priekšnoteikumi, lai pieteicējai noteikto sodu Ls 100 apmērā atzītu par nesamērīgu.

[11] Atbilstoši Administratīvā procesa likuma 253. panta trešajai daļai, *likumā paredzētajos gadījumos tiesa var grozīt administratīvo aktu un noteikt tā saturu.*

Savukārt atbilstoši LAPK 286. panta pirmās daļas 4. punktam *tiesa, izskatot sūdzību par lēmumu administratīvā pārkāpuma lietā,(..) groza soda mēru ietvaros, kas paredzēti normatīvajā aktā par atbildību par administratīvo pārkāpumu (..).*

Tātad, izskatot administratīvā pārkāpuma lietu, gadījumā, ja tiesa secina, ka lietderības apsvērumi nav izdarīti vai ir izdarīti kļūdaini, tā pati var izdarīt lietderības apsvērumus un lemt par soda mēru.

[12] LAPK 240.pantā noteikts, ka *administratīvo pārkāpumu lietas tiek izskatītas, ievērojot principu, ka visas personas ir vienlīdzīgas likuma un institūcijas, kas izskata lietu, priekšā neatkarīgi no viņu izcelšanās, sociālā un mantiskā stāvokļa, rases un nacionālās piederības, dzimuma, izglītības, valodas un attieksmes pret reliģiju, nodarbošanās veida un rakstura, dzīvesvietas un citiem apstākļiem.*

Tas nozīmē, ka par izdarīto administratīvo pārkāpumu personai ir jāsaņem tiesību normās noteiktais sods neatkarīgi no personas ģimenes vai mantiskā stāvokļa.

Ņemot vērā minēto, tiesa konkrētajā gadījumā, piemērojot Administratīvā procesa likuma 253.panta trešo daļu, ņemot vērā pieteicējas subjektīvo attieksmi pret pieļauto pārkāpumu, kas pēc būtības vērtējama kā savas vainas atzīšana un nožēla par notikušo, apstākļu, kas pieļāvuši pārkāpumu, labprātīga novēršana (salabojot caurumu žogā), tiesa par samērīgu konkrētajā gadījumā atzīst sodu, kas atbilst pieteicējai piemērotās tiesību normas (LAPK 106.panta otrā daļa) minimālās sankcijas apmēram – t.i. Ls 10 (desmit lati).

[13] Ņemot vērā šajā spriedumā norādītos motīvus, tiesa atzīst, ka Lēmums daļā par pieteicējai noteikto sodu ir grozāms, grozot pieteicējai sodu par LAPK 106.panta otrajā daļā paredzēto administratīvo pārkāpuma izdarīšanu uz Ls 10 (desmit) latiem.

R e z o l u t ī v ā d a ļ a

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 246. - 251.pantu 253.panta trešo daļu, LAPK 286.panta pirmās daļas 5.punktu, Administratīvā rajona tiesa,

n o s p r i e d a :

apmierināt U.R. pieteikumu.

Grozīt Ikšķiles novada domes Administratīvās komisijas 2006.gada 25.septembra lēmumu Nr.D36054 daļā par pieteicējai noteikto administratīvo sodu, par administratīvā pārkāpuma, kas paredzēts LAPK 106.panta otrajā daļā izdarīšanu, *uz Ls 10 (desmit) latiem.*

Spriedumu var pārsūdzēt divdesmit dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas Administratīvajā apgabaltiesā, iesniedzot apelācijas sūdzību Administratīvajā rajona tiesā.

Spriedums sastādīts 2008.gada 28.oktobrī.

Tiesnese B.Lietiņa